

Asia: VN/35716/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi puolustuskeksintöjen salassapidon turvaamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

IPR University Center kiittää pyynnöstä lausua asiasta ja toteaa, että lainsäädäntöhanke on tarpeellinen. Lausunnossa keskitymme salassapitopäätöksestä seuraavaa korvausvelvollisuutta koskevaan kohtaan.

1. Kohtuullinen korvaus salassapidon aiheuttamasta vahingosta

Luonnoksen 8 §:ssä säädetään korvauksesta salassapidon aiheuttamista vahingoista ("Jos keksintö määrätään salassa pidettäväksi, päätöksestä aiheutuneesta vahingosta on maksettava kohtuullinen korvaus julkisista varoista.")

Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että vahinkojen suuruuden arviointi on joissakin tilanteissa mahdollista vasta salassapidon purkamisen jälkeen ("Pykälässä säädettäisiin salassapitopäätöksestä aiheutunutta vahinkoa koskevasta valtion korvausvelvollisuudesta. Joissakin tapauksissa vahinkojen suuruutta on mahdollista arvioida realistisesti vasta sen jälkeen, kun keksintöä koskeva salassapitopäätös on purettu, koska joissakin tapauksissa patentinhakija voi saada myös taloudellista hyötyä salassapitopäätöksestä. Vastaavasti salassapitopäätös saattaa olla voimassa vain lyhyen ajan, mitä ei välttämättä ole mahdollista etukäteen arvioida.").

Luonnoksessa viitataan 8 §:ään tarkasteltaessa ehdotusta omaisuuden suojan kannalta, mutta korvaukseen liittyviä kysymyksiä ei siinä yhteydessä käsitellä.

Ehdotettu säädösteksti ja sitä koskevat perustelut jättävät epäselväksi, miten 1) kohtuullinen korvaus ja 2) salassapitopäätöksestä aiheutunut vahinko määritettäisiin. Salassapitopäätös voi vaikuttaa haitallisesti hakijaan monilla eri mekanismeilla kuten patenttisuojan hankkimista rajoittamalla, kyseessä olevan keksinnön hyödyntämisen mahdollisuuksia rajoittamalla sekä useilla kuviteltavissa olevilla tavoilla. Näiden vaikutusten merkityksellisyys lisäksi vaihtelee riippuen hakijan ja kyseessä olevan keksinnön piirteistä, kuten käytettävissä olevista hyödyntämiskeinoista (esim. mahdollisuudet hyödyntää keksintöä salassapitopäätöksestä huolimatta).

Hallituksen esityksessä tulisi täsmentää, mitä kaikkia kausaalisesti salassapitopäätöksestä seuraavia haitallisia seurauksia vahingolla tarkoitetaan sekä miltä osin niiden korvaamista pidetään kohtuullisena. Todellisen taloudellisen menetyksen (suorien kulujen) lisäksi vahinkoa voivat aiheuttaa esimerkiksi menetetyt liiketoimintamahdollisuudet tai menetetyt lisensointitulot.

2. Kohtuullisen korvauksen maksamista koskeva menettely

Luonnoksessa ei määritellä riittävän selkeällä tavalla sitä menettelyä, jossa korvauksesta päätettäisiin ja korvaus maksettaisiin. Hallituksen esityksessä tulisi eritellä ja säädöstekstissä säätää siitä, mikä toimija, milloin ja missä menettelyssä päättää maksettavasta kohtuullisesta korvauksesta. Yksityiskohtaisissa perusteluissa mainittu jälkikäteinen korvauksen arviointi (ja korvauksen suorittaminen) olisi ongelmallista silloin, kun salassapitopäätös on pitkäkestoinen.

Omaisuuksien suojan ja inventointeja koskevien kannustimien kannalta on tärkeää, että korvauksien taso on ennakoitavissa ja niitä koskevat oikeusturvajärjestelyt ovat keksinnön tekijän kannalta riittävät.

30.6.2026

IPR University Center

Juha Vesala, Johtaja

Lausunnon ovat laatineet: Juha Vesala (yliopistonlehtori, Turun yliopisto) ja Krista Rantasaari (yliopistonlehtori, UEF).

Vesala Juha
IPR University Center